

Weerbaarheid op Utrechtse basisscholen

Een training weerbaarheid kan seksueel geweld voorkomen. Vanuit deze gedachte stimuleert de gemeente Utrecht basisscholen om zo'n training aan te bieden. Afgelopen schooljaar deden 32 basisscholen mee, voor komend schooljaar staat de teller nu al op het maximum: 45. Burgemeester Wolfsen, voorzitter van het Partnership Aanpak Seksueel Geweld, is er blij mee.

'Kom op voor Jezelf' heet de weerbaarheidstraining op basisscholen in Utrecht. Jaarlijks volgen honderden meisjes en jongens uit groep 7 en 8 de training onder schooltijd. Meisjes bij meisjes, jongens bij jongens. In twaalf lessen van een uur leren ze om voor zichzelf op te komen. De training gaat over seksuele weerbaarheid, maar niet alleen. "De leerlingen worden weerbaar gemaakt tegen allerlei vormen van machtsmisbruik," vertelt burgemeester Aleid Wolfsen van Utrecht. "Pesten, kindermishandeling, seksueel grensoverschrijdend gedrag, homo-intolerantie. In eerste instantie dacht ik: nou, nou, dat zijn grote onderwerpen voor kinderen van tien, elf jaar. Maar ze worden op een begrijpelijke en openhartige manier besproken en dat werkt."

Waarom meedoen?

Burgemeester Wolfsen heeft tijdens zijn kennismaking met Utrecht in 2008 zelf meegedaan aan een training. "Inclusief het doormidden slaan van een plankje", lacht hij. "Ik zag er tegenop maar het viel mee. Je kunt meer dan je denkt en dat is dus ook wat de kinderen tijdens de training leren." Uit onderzoek blijkt dat een weerbaarheidstraining een positief effect heeft op de weerbaarheid. Het maakt kinderen weerbaar tegen machtsmisbruik en grensoverschrijdend gedrag. Voor het Partnership Aanpak Seksueel Geweld¹ is dit de belangrijkste reden om basisscholen te stimuleren om aan de slag te gaan met een weerbaarheidprogramma.

Investing

"Ik heb begrepen dat kinderen door de training niet alleen zelf weerbaarder worden, ze herkennen ook bij zichzelf dat ze pesten en grenzen overschrijden. Het werkt dus twee kanten op", aldus Wolfsen. Hij adviseert alle Nederlandse gemeenten om te investeren in weerbaarheidstrainingen. "Ik zie het als diepte-investering. Door kinderen nu voor te bereiden, voorkom je dat ze later te maken krijgen met grensoverschrijdend gedrag."

Utrechtse aanpak

Utrecht pakt via de GGD de weerbaarheid op basisscholen al enkele jaren voortvarend aan. Alle Utrechtse basisscholen worden een paar maanden voor het nieuwe schooljaar door de GGD uitgenodigd om zich aan te melden. De gemeente heeft drie weerbaarheiddocenten in dienst en huurt zo nodig extra freelancers in. De docenten nemen alle materialen mee, zoals stootkussens, huiswerkschriftjes en lintjes. De scholen betalen een eigen bijdrage van 500 euro en moeten twee grote ruimtes beschikbaar stellen voor de training. Verder is het een voorwaarde dat er een leerkracht bij de lessen is en dat de school een ouderavond organiseert. De training wordt afgesloten met een examenles en diploma.

---

¹ Het Partnership is eind 2008 opgezet om de preventie en aanpak van seksueel geweld te verbeteren. Speerpunten voor 2009 en verder: deskundigheidsbevordering, organisatie van de opvang, advies en hulpverlening en het vergroten van weerbaarheid. De partners zijn: GGD Nederland, GGZ Nederland, MOgroep, Federatie Opvang, Zedenpolitie en -justitie, Pharos, MEE Nederland, cliëntenvereniging VSK, Rutgers Nisso Groep, Stichting Ambulante Fiom, MOVISIE (secretaris). De VGN is geen officiële partner, maar werkt wel met het Partnership samen